

המקומון - העדכון היומי לרשויות המקומיות

מי בעל הסמכות להעניק הנחה בארנונה לבניין ריק – הגזבר או ועדת ההנחות?

עת"מ 20-06-9350 עורכי דין לקידום מנהל תקין ואח' נ' מועצה מקומית גוש חלב ואח'

המחוקק

קבע הסדר

למתן הנחות

בתחומים

שונים

המנויים

בפרקים ד',

ה' וה'1

לתקנות.

הוצאת

ההסדר אל

הפועל נעשית,

כך קבע

המחוקק,

באמצעות

ועדת ההנחות,

ועדה

סטטוטורית

המורכבת

מחמישה

נציגים שונים,

שהגזבר אינו

אלא אחד

מהם."

לאחרונה נדרש נשיא בית המשפט המחוזי בנצרת, כב' השופט אברהם אברהם, להכריע במחלוקת שבין המועצה המקומית גוש חלב (להלן – המועצה) לבין חבר המועצה המכהן בוועדת ההנחות של המועצה.

ברקע הדברים, המועצה הסמיכה את גזבר המועצה להעניק הנחות מארנונה בין היתר על מבנה ריק, בהתאם לתקנה 12 לתקנות הסדרים במשק המדינה (הנחה מארנונה), תשנ"ג-1993 (להלן – תקנות ההנחה). אלא שאחד מחברי המועצה, המכהן כחבר בוועדת ההנחות, טען שהסמכות להעניק הנחות, בין היתר למבנה ריק, שייכת לוועדת ההנחות. משנדחתה עמדתו על ידי המועצה, פנה חבר המועצה לעמותת עורכי דין לקידום מנהל תקין (להלן – העמותה), וזו הגישה עתירה בנושא לבית המשפט המחוזי בנצרת, בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים.

במסגרת העתירה, טענה העמותה שבהתאם לתקנה 5 לתקנות ההנחה "מועצה תמנה לענין פרקים ד' ו-ה' ועדת הנחות...". ופרק ה' לתקנות מתייחס, בין היתר, להנחה מארנונה לבניין ריק, משמע – הסמכות להעניק הנחה מארנונה לבניין ריק נתונה לוועדת ההנחות.

מנגד, טענה המועצה שתקנה 15 לתקנות ההנחה קובעת: "גזבר הרשות המקומית יהיה ממונה על ביצוע מתן הנחות לפי תקנות אלה, למעט הנחות שבסמכות הועדה". מכאן, לשיטתה, הסמכות להעניק הנחות בהתאם לתקנות ההנחה (כולן) נתונה גם לגזבר, כסמכות שיורית. כמו כן טענה המועצה כי ההיסטוריה החקיקתית של התקנות מלמדת כי סמכות זו ניתנה לגזבר.

לאור עמדתה, אף ביקשה המועצה לצרף להליך את משרד הפנים, שכן לשיטתה להכרעה בעניין זה יהיו השלכות רוחב על כלל הרשויות.

כב' הנשיא אברהם אברהם קיבל את העתירה, תוך שהוא דוחה את בקשת המועצה לצרף להליך את משרד הפנים, בטענה שהמועצה לא הניחה תשתית ראייתית לכך שברשויות רבות הגזבר הוא שמעניק הנחות מארנונה לבניין ריק ולא ועדת ההנחות.

נקבע ש"..."אם לשון החוק 'סובלת' אך ורק פרשנות אחת, תבוא מלאכתו של הפרשן לידי סיום בנקודה זו" (ע"א 1609/16 חברת שי צמרות נ' מנהל מס ערד מוסף פתח תקוה)... במקרה שלפנינו לשון התקנות בהירה, ואינה משתמעת לשתי פנים. תקנה 5 מורה לנו, כי "מועצה תמנה לעניין פרקים ד' ו-ה' ועדת הנחות". פרק ה' לתקנות עניינו "הנחות לבניין ריק ולתעשייה". מכאן שועדת ההנחות... היא המוסמכת לדון בבקשות למתן הנחה מארנונה לבניין ריק".

בהתאם, נקבע שהיסטוריה חקיקתית הינה כלי עזר פרשני אשר אין להזדקק לו ככל שלשון החוק ברורה ולא משתמעת לשתי פנים, כבמקרה דנן, וכי "מכל מקום, גם ההיסטוריה החקיקתית אינה מוליכה בהכרח למסקנה אותה מבקשים המשיבים לאמץ...".

על כן נקבע, כי הגורם המוסמך ליתן הנחה מארנונה לבניין ריק הוא ועדת ההנחות.